

The Effects of Receipt and Recourse in the Contract of Hebeh from the Perspective of Imami Jurisprudence and the Subject Law of Iran

آثار قبض و رجوع در عقد هبه از منظر فقه امامیه و حقوق ایران

Afshin Mojahed

PhD Student in Private Law, Islamic Azad University, Meybod Branch, Lecturer, Islamic Azad University, Yazd Branch, Yazd, Iran (Corresponding Author)

افشین مجاهد
دانشجوی دکتری حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد، مدرس
دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، یزد، ایران (نویسنده مسئول)
mojahedafshin859@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-3187-9559>

Amirmohammad Sediqian

Assistant Professor of Private Law, Islamic Azad University, Meybod Branch, Meybod, Iran

امیرمحمد صدیقیان
استادیار حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد، میبد، ایران
asediqian@yahoo.com

Abstract

Hebeh contract is one of the religious contracts and has a long history in Imami jurisprudence. This contract, as the most obvious means of forgiveness in the world of law, while having small individual and social risks, has great importance and benefits in legal and social relations. Hebeh, as one of the means of regulating the social relations of individuals, has always been considered by the legislator due to its mentioned function and importance. The main philosophy is that the legislator has considered the bill effective in the contract, because it is to protect and protect the interests of individuals in the first place and to draw the attention of the parties to the outcome of the contract or possibly to support the family economy in this contract. Although there is disagreement between jurists and jurists about the role of receipt in Hebeh and some have considered receipt as a condition for the validity of the contract and some as a necessary condition for the contract, but based on Article 798 of the Civil Code and the narration, the receipt is a condition for the validity of the gift. The objectivity of this contract, the completion of the contract and its creation are the most important effects of the bill in the gift contract. It is also very important to study and research on the contract of Hebeh in the judicial procedure and decision-making of judges. Today, there are many cases in the courts that demand the return of the same gift and recourse to the gift, and the lack of clarity of the legal material in these cases with the same issues leads to different opinions. Therefore, its detailed study is of special importance and in this article, the effects of receipt and referral in this contract are examined from the perspective of Imami jurisprudence and Iranian law.

Keywords Contract for Giving, Giving, Giving, Receiving, Referring.

چکیده

عقد هبه یکی از عقود شرعی و دارای سابقه و قدمت طولانی در فقه امامیه می‌باشد. این عقد به عنوان بارزترین ابزار بخشش در عالم حقوق، در عین داشتن مخاطرات فردی و اجتماعی اندک، اهمیت و فواید زیادی در روابط حقوقی و اجتماعی دارد. هبه به عنوان یکی از وسایل تنظیم روابط اجتماعی اشخاص، به دلیل کارکرد و اهمیت مورد اشاره، همواره مورد عنایت قانونگذار بوده است. فلسفه اصلی این که قانونگذار قبض را در عقد هبه مؤثر دانسته است، به دلیل حفظ و حمایت از منافع اشخاص در درجه اول و جلب توجه طرفین از نتیجه عقد و یا به احتمالی حمایت از اقتصاد خانواده در این عقد است. هرچند برای نقش قبض در هبه بین فقها و حقوقدانان اختلاف نظر است و برخی قبض را شرط صحت عقد و برخی قبض را شرط لزوم عقد دانسته‌اند، اما مستند به ماده ۷۹۸ قانون مدنی و روایت وارده، قبض شرط صحت عقد هبه می‌باشد و با توجه به عینی بودن این عقد، تکمیل عقد و ایجاد آن مهم‌ترین آثار قبض در عقد هبه است. بررسی و تحقیق در باب عقد هبه در رویه قضایی و تصمیم‌گیری قضات نیز اهمیت بسیاری دارد. امروزه در دادگاهها پرونده‌های بسیاری وجود دارد که خواسته آنان استرداد عین موهوبه و رجوع از هبه است که عدم واضح بودن مواد قانونی در این پرونده‌ها با موضوعات واحد موجب رأی‌های مختلفی می‌شود. بنابراین بررسی دقیق و آن از اهمیت خاصی برخوردار و در این مقاله، آثار قبض و رجوع در این عقد از منظر فقه امامیه و حقوق ایران مورد بررسی قرار می‌گیرد.

واژگان کلیدی: عقد هبه، واهب، متهب، قبض، رجوع.